

**ТУРИЗЪМ В РУСЕНСКИ ЛОМ –
ПРИРОДНИ И КУЛТУРНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА РАЙОНА**

През 1965г. средновековния град Червен, скалните църкви при с. Иваново и пещерата Орлова чука са обявени за музейни резервати.

През 1970 г. Народен парк “Русенски Лом” е обявен за защитена природна територия

**ТУРИЗЪМ В РУСЕНСКИ ЛОМ –
ПРИРОДНИ И КУЛТУРНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА РАЙОНА**

ВЪЗМОЖНОСТИ НА ЗАЩИТЕНАТА ТЕРИТОРИЯ

Биологично разнообразие и ресурси

880 установени растителни видове и подвидове.
Това откроява флората на Парка като богата и ценна за опазване на растителното и видово богатство на България и Европа.

26 бр. местообитания по Приложение 1 на Директива 92/43

Защитени по различни линии са 51 растителни вида.

**ТУРИЗЪМ В РУСЕНСКИ ЛОМ –
ПРИРОДНИ И КУЛТУРНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА РАЙОНА**

ВЪЗМОЖНОСТИ НА ЗАЩИТЕНАТА ТЕРИТОРИЯ

Биологично разнообразие и ресурси

Дефицитност

- 21 балкански ендимита
- 4 балкански субендимита
- 1 български ендемит
- 1 нов вид за флората на България

11 вида в приложенията на ЗБР

13 вида в световни и европейски конвенции

**ТУРИЗЪМ В РУСЕНСКИ ЛОМ –
ПРИРОДНИ И КУЛТУРНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА РАЙОНА**

ВЪЗМОЖНОСТИ НА ЗАЩИТЕНАТА ТЕРИТОРИЯ

Биологично разнообразие и ресурси

ОРНИТОЛОГИЧНО ВАЖНО МЯСТО

- 174 установени вида птици
- 122 размножаващи се в Ломовете
- 164 вида птици включени в конвенциите

**ТУРИЗЪМ В РУСЕНСКИ ЛОМ –
ПРИРОДНИ И КУЛТУРНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА РАЙОНА**

ВЪЗМОЖНОСТИ НА ЗАЩИТЕНАТА ТЕРИТОРИЯ

Биологично разнообразие и ресурси

Броят на установените видове от мамалофауната представлява около 70% от тази на България.

Установените 25 вида прилепи, представлява над 86%, от общо 29 вида за България.

Значението на парковата територия е много високо и за хищните бозайници - 12 вида и своеобразен оазис за тях.

**ТУРИЗЪМ В РУСЕНСКИ ЛОМ –
ПРИРОДНИ И КУЛТУРНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА РАЙОНА**

ПАМЕТНИЦИ НА КУЛТУРАТА СЪС СВЕТОВНО ЗНАЧЕНИЕ

Националните археологически резервати “Скалните църкви край с. Иваново”

125 обекта на Културно – историческото наследство

**ТУРИЗЪМ В РУСЕНСКИ ЛОМ –
ПРИРОДНИ И КУЛТУРНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА РАЙОНА**

ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ПП РУСЕНСКИ ЛОМ

- Опазване на биологичното и ландшафтно разнообразие на територията на ПП "Русенски Лом"
- Опазване на обектите на културно-историческото наследство
- Баланс между опазване и ползване на ресурсите
- Осигуряване на възможности за развитие на устойчив туризъм и рекреационно ползване
- Генериране на приходи за общините в резултат на възможностите и предимствата на Природният парк

**ТУРИЗЪМ В РУСЕНСКИ ЛОМ –
ПРИРОДНИ И КУЛТУРНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА РАЙОНА**

Силни страни на парковия туристическите ресурси

- Паркът има разнообразен и красив ландшафт - реки, ливади, скали и гора;
- Богато биологично разнообразие - изключително богата орнитофауна;
- Богато културно- историческо наследство - обекти със световно и национално значение;
- Много добро разположение и достъпност на всички туристически обекти през всички сезони;
- Натрупан опит от международния ловен туризъм - база, обслужване, кадри;
- Възможност за развитие на екотуризмът и туризъм със специални интереси;
- Желание да се развива международен екотуризмът от населението;

**ТУРИЗЪМ В РУСЕНСКИ ЛОМ –
ПРИРОДНИ И КУЛТУРНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА РАЙОНА**

Слабости :

- Лошо качество на строителния продукт - завършеност, украса, дизайн;
- Лошо качество на услугите в обслужващата сфера;
- Лоша моментна инфраструктура - затворена летище, зле поддържани пътища;
- Замърсяване на околната среда. Отпадъци;
- Лоша връзка между ориентираните към туризма сектори на всички нива;
- Финансови ограничения, липса на цени за туристическите услуги и обекти;

**ТУРИЗЪМ В РУСЕНСКИ ЛОМ –
ПРИРОДНИ И КУЛТУРНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА РАЙОНА**

приоритетни проекти:

СЪЗДАВАНЕ НА СИСТЕМА ЗА ИНВЕСТИРАНЕ НА ИНФРАСТРУКТУРА И УСЛУГИ

- **Цел:** Да се създават и подобряват условията за устойчив туризъм с принос за общностите на територията на Парка.
- **Задачи:**
  - Създаване и поддържане на експозиции;
  - Поддържане трасета на маршрутите;
  - Откриване, създаване и поддържане екскурзоводски кадри, вкл. и на чужди езици;
  - Разработване услуги за провеждане на мероприятия, свързани с етнография, бит и култура;
  - Устройство на зони за отдих и туризъм край селата – къмпинг, спортна база, обекти за хранене и търговия, паркинг, пешеходни маршрути с паркови съоръжения, водни площи за развлечения, детски площадки и др.;
  - Изграждане на посетителски център за парка и информационни центрове по селата; учебен екоцентър;

**ТУРИЗЪМ В РУСЕНСКИ ЛОМ –
ПРИРОДНИ И КУЛТУРНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА РАЙОНА**

приоритетни проекти:

СОЦИАЛИЗАЦИЯ НА ПРИРОДЕН ПАРК “РУСЕНСКИ ЛОМ”

- **Цел:** приобщаване на населението към опазването, поддържането и експонирането чрез туризма на природните и исторически забележителности.
- **Задачи:**
  - Изграждане, ремонт и поддържане на паркови съоръжения;
  - Реставрационно-консервационни работи;
  - Експониране;
  - Защитни мероприятия с инвестиционен характер;
  - Формиране и насочване на туристически групи;
  - Туристически маркетинг;

**ТУРИЗЪМ В РУСЕНСКИ ЛОМ –
ПРИРОДНИ И КУЛТУРНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА РАЙОНА**

приоритетни проекти:

ОПАЗВАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО И ЛАНДШАФТНО РАЗНООБРАЗИЕ И КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКИТЕ ОБЕКТИ ПРИ РАЗВИТИЕТО НА ЕКОТУРИЗМА В ПРИРОДНИЯ ПАРК

- **Цел:** Консервация, възстановяване и охрана на биологичното разнообразие за устойчиво използване на биологичните ресурси.
- **Задачи:**
  - Разширение границите на Природния парк;
  - Разработване на туристически маршрути;
  - Организиране на охрана съразмерна на обема посещения;
  - Зониране на отдиha;
  - Разработване, съгласуване и въвеждане на режими за обработване на земеделските земи в и в сервитута на Парка;
  - Създаване на торища за използване на оборски тор;
  - Разработване, пропагандиране и внедряване на технологични агротехнологични в частното земеделие и стимулиране на специфичното екологосъобразно земеделие;
  - Опазване и възпроизводство на поземления ресурс.

**ТУРИЗЪМ В РУСЕНСКИ ЛОМ –
ПРИРОДНИ И КУЛТУРНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА РАЙОНА**

ЗОНИРАНЕ В ПРИРОДНИЯ ПАРК

Зона за опазване на крайречни и скални биотопи с приоритетни местообитания и видове с висок природозащитен статус с площ 1182.7 ха – 35% от общата площ на Парка

Обхват – включва заливната речна тераса и ограждащите я отвесни скални стени от следните биотопи:

Функционално предназначение – опазване на биотопи с приоритетни местообитания и видове с висок природозащитен статус

**ТУРИЗЪМ В РУСЕНСКИ ЛОМ –
ПРИРОДНИ И КУЛТУРНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА РАЙОНА**

ЗОНИРАНЕ В ПРИРОДНИЯ ПАРК

На територията на зоната се забраняват:

- Утъпкване на поляните и ливадите с цел отдих;
- Вдигане на шум, слушане високо на музика;
- Късане на цветя, събиране на билки и горски плодове за лични нужди;
- Доближаване до гнездата на птиците. Наблюдението да става от определените с Плана места, оформени като погледни площадки.

Норми

- Движението да става само по маркираните маршрути с водач в групи до 8 човека
- В района на изворите в м. Бялата стена движението да става по дървени скари с цел опазване на находището на редкия и застрашен вид Червено водорасло *Batrachospermum moniliforme*

**ТУРИЗЪМ В РУСЕНСКИ ЛОМ –
ПРИРОДНИ И КУЛТУРНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА РАЙОНА**

ЗОНИРАНЕ В ПРИРОДНИЯ ПАРК

Зона за опазване и подобряване на местообитанията на ловните видове бозайници и видове с висок природозащитен статус с площ 435.5 ха – 12% от общата площ на Парка

Обхват – включва участък от крайречната тераса и склонови земи в землищата на с. Писанец, с. Щръклево и с. Нисово с местообитания убежища и хранителна база на дивеч

Функционално предназначение

- Опазване на дивата ловна фауна и осигуряване на нейното спокойствие в подходящи за дивеча местообитания;
- Опазване на приоритетни местообитания и видове с висок природозащитен статус

**ТУРИЗЪМ В РУСЕНСКИ ЛОМ –
ПРИРОДНИ И КУЛТУРНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА РАЙОНА**

ЗОНИРАНЕ В ПРИРОДНИЯ ПАРК

В границите на зоната се забранява:

- Извеждане на ловни просеки и създаване на дивечови ниви
- Скално катерене и делтапланеризъм
- Посещение на пещерите от зоната, освен с научна цел и разрешение от Дирекцията на ПП
- Всички форми на риболов цялогодишно
- Преминаване на стада домашни животни;
- Движение на туристи извън определените маршрути.

Преминаването да става само с водач от Дирекцията на ПП

Норми

- Движението в зоната да става в група до 8 човека;
- Броят на биотехническите съоръжения – хранилки, солища, сеновал-хранилки, рибни прагове се определя с Устройствен проект на основата на нормативи възприети в лово-устройството в РБ

